

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2001-2002

21 maart 2002

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, LANDBOUW, WERKGELEGENHEID EN TOERISME

Interpellatie van de heer Johan De Roo tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de recente ontwikkelingen bij Telenet

Interpellatie van de heer Frans Wymeersch tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de problemen bij het telecommunicatiebedrijf Telenet

Vraag om uitleg van de heer Frans De Cock tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de recente ontwikkelingen bij Telenet

Vraag om uitleg van de heer Kris Van Dijck tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de financiële situatie van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO)

Vraag om uitleg van de heer André-Emiel Bogaert tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de actuele financiële toestand van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO)

Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme

Donderdag 21 maart 2002

VOORZITTER : De heer André-Emiel Bogaert

– *De interpellatie wordt gehouden om 10.03 uur.*

Interpellatie van de heer Johan De Roo tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de recente ontwikkelingen bij Telenet

Interpellatie van de heer Frans Wymeersch tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de problemen bij het telecomunicatiebedrijf Telenet

Vraag om uitleg van de heer Frans De Cock tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de recente ontwikkelingen bij Telenet

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde interpellaties van de heer De Roo tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de recente ontwikkelingen bij Telenet en van de heer Wymeersch tot minister Van Mechelen, over de problemen bij het telecomunicatiebedrijf Telenet, met daaraan toegevoegd de vraag om uitleg van de heer De Cock tot minister Van Mechelen, over de recente ontwikkelingen bij Telenet.

De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, sinds ik mijn interpellatie drie weken geleden heb ingediend, is de situatie van het telecomunicatiebedrijf Telenet veranderd. Toen was de onzekerheid over de toekomst van dat bedrijf vrij groot, aangezien het haast onmogelijk een lening van 1,35 miljard euro kon krijgen om de financiële problemen onder controle te

houden. In het kader van de afkoop van het kabelnet van de gemengde intercommunales, had het bedrijf een aantal engagementen aangegaan. Het kostte vooral de groep Callahan Associates moeite om haar engagementen na te komen. De groep kreeg uitstel tot begin april, maar blijkbaar is er vorige zondag een akkoord bereikt.

Het bedrijf Telenet wordt nochtans een warm hart toegedragen in Vlaanderen. Het kan worden beschouwd als een uniek concept in de wereld van breedbandinternet via de kabel. Het zet tevens de deur open om Vlaanderen als voortrekker te laten fungeren op het vlak van digitale televisie. Het bedrijf biedt een digitaal platform dat ook voor andere toepassingen als e-banking en e-government zeer belangrijk is.

Op een bepaald moment zijn de financiële problemen opgedoken, vooral omdat aandeelhouder Callahan, die op dat moment 54 percent van de aandelen had, moeite had om die lening te bekomen. Er zijn verschillende onderhandelingen geweest en constructieve voorstellen op tafel gelegd om een oplossing te bieden voor de financiering van Telenet. Het voorbije weekend werd een akkoord bereikt.

De netten zullen met een meerwaarde kunnen worden verkocht. Dat was ook de bedoeling van de gemengde intercommunales die vorig jaar hun akkoord hadden gegeven. Ik begrijp dat 320 miljoen euro zal worden betaald in drie schijven. De vendor notes worden omgezet in aandelen door inbreng van vers kapitaal. Op die manier wordt een groei gerealiseerd van 14 percent naar 30 percent voor de gemengde intercommunales. Het aandelenpakket van Callahan daalt van 54 naar 24 percent. De verhouding wordt dus gewijzigd. De GIMV wordt meteen ook belangrijker.

Mijnheer de minister, waaruit bestaan de precieze voorstellen voor de financiering van Telenet ? Vor-

De Roo

men die voldoende garanties voor de verdere ontwikkeling van het bedrijf ? Zal het bedrijf de lening van 1,35 miljard euro krijgen ?

Het Telenet-dossier heeft een zeer belangrijk gevolg voor gemeentelijke en stedelijke financiën. Die hebben zich gebaseerd op onderrichtingen van de minister van Binnenlandse Aangelegenheden om de gelden van Telenet onder bepaalde voorwaarden in te brengen in de buitengewone dienst van de gemeente. Indien de Vlaamse steden en gemeenten niet kunnen rekenen op de Telenetopbrengsten, kunnen ze in financiële moeilijkheden komen. Zullen de lokale besturen kunnen rekenen op de Telenetopbrengsten ?

Het decreet op de intergemeentelijke samenwerking voorziet in een overgangsperiode van 18 jaar. Er werd echter duidelijk gesteld dat er geen samenwerking zou zijn met de privé-sector. Het was de bedoeling zuivere intercommunales te vormen. Dat is de essentie van het decreet. Het is dan toch wel merkwaardig dat onder meer Electrabel, de privé-partner, zeer zwaar aan de kar heeft moeten trekken om mee een oplossing te vinden. Indien Electrabel dat niet had gedaan, dan was de kans zeer groot dat het bedrijf in moeilijkheden was gekomen.

Mijnheer de minister, in het decreet op de intergemeentelijke samenwerking staat dat er op termijn een einde moet komen aan het gemengde samenwerkingsverband. Electrabel is de privé-partner bij uitstek in veruit de meeste gemengde intercommunales voor wat de bedeling van elektriciteit en gas betreft. Voor de tv-distributie geldt dit in zekere zin ook. De elektriciteitsmaatschappij zou voorzien in de financiële middelen om het Telenet mogelijk te maken de kabelnetten van de gemengde intercommunales te kopen. Dit is een zwaar engagement van de Vlaamse regering, en ik krijg daar kop noch staart aan. Het is zeer onverstandig. Waarschijnlijk werd deze overeenkomst bij de opmaak van het regeerakkoord afgesloten. Het dossier-Telenet bewijst dat dit niet zo verstandig is.

De voorzitter : De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik interpeldeer niet enkel omwille van het uniek concept van Telenet, het is ook het geesteskind van toenmalig minister-president Van de Brande. Ik herinner me de prachtige commissiezittingen en de voorstellin-

gen in het huis aan de overkant waar Telenet boven de doopvont werd gehouden. We hebben dit project van in den beginne enthousiast gesteund. Het doet ons dan ook pijn te zien wat er met Telenet is gebeurd.

Ik zal even de recente geschiedenis van het bedrijf overlopen zodat we alles in de juiste context kunnen plaatsen. Eind februari 2001 werd fier aangekondigd dat de GIMV door de verkoop van haar participatie in Telenet een meerwaarde van 282 miljoen euro zou realiseren. De overeenkomst met overnemer Callahan Associates waardeerde de verkoopprijs van het GIMV-aandeel in Telenet op 391 miljoen euro.

Het akkoord bestond uit drie delen. In een eerste deel zou de GIMV 109 miljoen euro cash ontvangen. Een tweede onderdeel zou 195 miljoen euro aan zogenaamde vendor notes omvatten. Ten slotte zou de GIMV ook nog een participatie van 12 procent in de nieuwe moedermaatschappij van Telenet ontvangen. Het gaat hier telkens over de nominale waarde.

De overname van de GIMV-participatie paste natuurlijk in de overname van Telenet door Callahan. Het typeert wel hoe Callahan haar hele meerderheidsparticipatie in Telenet financierde. De verkoop van het operationele bedrijf, namelijk Telenet Operaties NV, geschiedde door de helft te laten financieren in vendor notes, een kwart in aandelen in de nieuwe houdstermaatschappij en het resterende gedeelte cash. De verkoop van de kabel door de gemengde intercommunales aan Callahan moet worden gefinancierd door een lening. De betaling van dit cashbedrag aan de intercommunales, de vervanging van een wentelkrediet van 550 miljoen euro en de groeifinanciering moeten worden opgehoest via een lening van 1,35 miljard euro.

Doordat de overname geschiedde in een voor telecom-, media- en technologieondernemingen financieel-economisch moeilijke periode, werd voor een dergelijke gedurfde financiële constructie geopteerd in de hoop het financieringsprobleem in betere tijden te kunnen aanpakken. Intussen verslechterde echter de algemene economische situatie. Dit liet zich dus ook voelen in de financiering van de overnameovereenkomst van Callahan. De vendor notes en de lening van de 1,35 miljard euro voor de tweede fase van overname zijn samen goed voor een herfinancieringsprobleem van 2 miljard euro.

De definitieve afsluiting van de overeenkomst kent echter heel wat moeilijkheden omdat Callahan

Wymeersch

problemen heeft met de potentiële kredietversprekkers voor de beoogde en broodnodige lening. De aankoop van de kabelnetten is immers van groot belang omdat dit enerzijds waardevolle activa zijn en anderzijds een vaste inkomensstroom verzekert. Indien de inbreng van de kabelnetten zou mislukken, zou de financiële strop rond Telenet zich langzaam maar zeker sluiten en zou Telenet in een vicieuze cirkel terechtkomen.

De actualiteit toont aan dat Telenet in niet al te beste papieren zat en zit. Het krijgt – voorlopig ? – geen lening. De gekapitaliseerde rente op de vendor notes liep snel op, de onderhandelingen met de intercommunales verliepen moeizaam. Hoofdaandeelhouder Callahan Associates heeft solvabiliteitsproblemen, en het gerucht deed de ronde dat Telenet in juni zonder financiële middelen zou zitten.

Sinds ik dit interpellatieverzoek indiende, is er echter heel wat gebeurd. Op 17 maart hebben de gemengde intercommunales en de aandeelhouders van Telenet een akkoord bereikt. Electrabel, de GIMV, Callahan en het financieel consortium zullen in totaal 172 miljoen euro inbrengen voor een verhoging van het aandelenkapitaal. De vendor notes worden omgezet, zodat de aanzienlijke interestlast van het bedrijf afneemt. Er werd een overeenkomst afgesloten over een nieuwe verdeling van het aandelenvermogen. Callahan behoudt ongeveer 24 percent van de aandelen.

Er zal zo snel mogelijk een definitieve regeling worden getroffen voor de overname van de gemengde kabelmaatschappijen. De gemengde intercommunales krijgen ongeveer de helft van de hen verschuldigde contanten op het moment dat het akkoord van kracht wordt, en de rest voor juni 2003. Telenet zal op korte termijn, dus voor de overnames, worden gefinancierd via een contante bijdrage van de aandeelhouders en de huidige kredietfaciliteiten bij de banken.

Zondagavond maakte de directie het akkoord bekend. De euforie moet echter worden getemperd : het akkoord geeft Telenet slechts op korte termijn enige ademruimte. Het is een positief signaal tegenover de banken, maar neemt niet weg dat een lening van 1,35 miljard euro nog steeds broodnodig is.

De recente gebeurtenissen zijn dus een soort interludium tussen twee kritieke momenten. Het Vlaams Parlement moet dus de vinger aan de pols

van dit dossier blijven houden. We mogen het belang van Telenet niet onderschatten. Dit Vlaams initiatief is mee verantwoordelijk voor de snelle verspreiding van het internetgebruik in alle lagen van het Vlaamse volk. Tienduizenden Vlamingen zijn voor hun telecommunicatie volledig afhankelijk van deze onderneming. De projecten die bij Telenet op til staan, geven ook nu weer de merknaam 'Vlaanderen' internationale weerklank. Dat zijn slechts enkele voorbeelden van de betekenis van Telenet.

De hedendaagse maatschappij verandert snel. Economische sectoren die vroeger belangrijk waren, staan nu onder druk, en de IT-sector, die vroeger niet eens bestond, is van strategisch belang geworden voor de toekomst. De Vlaamse regering zei steeds uitzonderlijk veel belang te hechten aan de toepassing van deze technologie in het kader van het e-government. Het lijkt ons vanzelfsprekend dat de regering deze cruciale sector in leven tracht te houden. Een duidelijke Vlaamse verankeringsstrategie dringt zich op.

We betreuren dan ook de veeleer passieve houding van de regering toen het slechte nieuws over Telenet bekend raakte. De Vlaamse overheid is een niet onbelangrijke aandeelhouder van de GIMV. Deze maatschappij had een aanzienlijker aandeel kunnen nemen in Telenet.

Mijnheer de minister, het Vlaams Blok stond vanaf het begin sceptisch tegenover het project-Callahan. Als Telenet zondag gesneuveld was, zou dat ernstige gevolgen hebben gehad. Tienduizenden Vlamingen zouden zonder telecommunicatie zijn gevallen. Heeft de regering maatregelen genomen om voorbereid te zijn op een dergelijke gebeurtenis ? Zou de GIMV Telenet hebben gereanimeerd, zou er voorzien zijn in technische ondersteuning tot iedereen braaf was teruggekeerd naar de Belgacomstal, of had u de Telenetklanten gewoon aan hun lot overgelaten ?

Ook heel wat steden en gemeenten zouden in moeilijkheden komen door het einde van Telenet. De verwachte gebraden kippen zouden aan hun neus voorbijgaan. In heel wat gevallen betekent het faillissement van Telenet ook het faillissement van de gemeentelijke begroting. Gelukkig is die dreiging voorlopig afgewend. Niettemin horen de gemeenten volgens ons boekhoudkundige richtlijnen te krijgen over hoe ze met de potentiële Telenetinkomsten moeten omgaan. De praktische situatie is nu dezelfde als die van voor de crisis. De gemeenten beschikken nog steeds over niets meer dan de belofte dat ze hun cash geld zullen krijgen.

Wymeersch

Daarbij heeft de uitbreiding van hun indirect aandeelhouderschap tot gevolg dat ze minder geld en meer aandelen krijgen, wat gevolgen heeft voor de gemeentelijke begroting.

Het faillissement van Telenet zou het ontslag van een duizendtal personeelsleden hebben veroorzaakt. Gezien de nauwe betrokkenheid van de Vlaamse overheid bij Telenet, zou ze niet anders hebben gekund dan de verantwoordelijkheid voor het lot van deze werknemers op zich te nemen. Tot nu toe zijn het er 139, hoewel er intern op een gegeven moment sprake was van ruim 200 ontslagen.

Ondanks de recente gebeurtenissen werd de aangekondigde herstructurering van het bedrijf niet herroepen. Het accent ligt voortaan duidelijk op winst op korte termijn. Na de klanten dreigt nu het personeel het slachtoffer te worden van dit beleid. De toekomst van degenen die niet worden ontslagen, is nog steeds bedreigd. De directie heeft al bekendgemaakt dat er een outsourcinggolf aankomt. De vakbonden zijn er niet van overtuigd dat het haalbaar is het ambitieuze businessplan uit te voeren met 139 personeelsleden minder. De kans is evenwel reëel dat er nog meer ontslagen zullen vallen. Voor het personeel is de crisis nog niet voorbij.

Mijnheer de minister, ik heb nog een aantal vragen. Plant u maatregelen die de gemeenten boekhoudkundige richtlijnen geven in verband met potentiële inkomsten uit overeenkomsten, zoals de inkomsten van Telenet? Waarom heeft de Vlaamse regering zo lang getalmd met reageren op de problemen bij Telenet? Is de Vlaamse regering als meerderheidsaandeelhouder bij de GIMV opgetreden? Zo ja, is de Vlaamse regering bereid dit opnieuw te doen, mocht het probleem opnieuw rijzen?

Heeft de Vlaamse regering, zoals de federale regering bij het dossier Sabena, stappen ondernomen ten gunste van Telenet? Zo ja, welke? Welke maatregelen hebt u genomen of zult u nemen indien door het onvermogen van Telenet blijkt dat de begroting van verscheidene Vlaamse steden en gemeenten in gevaar komt?

Heeft de regering reeds maatregelen genomen om de geplande ontslagen op te vangen en te begeleiden? Zo ja, welke?

De voorzitter: De heer De Cock heeft het woord.

De heer Frans De Cock: Mijnheer de minister, mijn vraag is om reglementaire redenen omgezet

naar een vraag om uitleg en omwille van de omstandigheden voor een gedeelte reeds beantwoord.

Er waren belangrijke financiële problemen bij Telenet. Een lening van 1,35 miljard euro bleef hangende en voor de betaling van 303 miljoen euro aan de gemeenten voor de inbreng van het kabelnet werd om uitstel verzocht. De gemeenten hadden belangrijke sommen in hun respectieve begrotingen ingeschreven op basis van verwachtingen die op papier stonden en die nu moeten worden uitgesteld.

Het belang van het telenetbedrijf zelf vraagt om enige verduidelijking. In de pers is voldoende verschenen over de financiële problematiek bij Telenet. Voor het jaar 2001 werd een bedrijfsomzet van 400 miljoen euro gerealiseerd, tegenover 250 miljoen euro financiële lasten. Dat is op termijn onhoudbaar. De vraag is hoe dit op korte termijn kan worden omgebogen. De Vlaamse regering zou als bemiddelaar optreden of op zijn minst een nieuwe strategische positie via de GIMV opbouwen. Dit is intussen met een participatie van 16 percent gebeurd. Telenet wordt daardoor binnen de GIMV de belangrijkste deelnemer, belangrijker dan Barco.

Het uitstel dat Callahan aan de kabelintercommunales voor de betaling van het kabelnetwerk heeft gevraagd, eerst van 11 januari naar begin april en nu naar medio 2003, heeft repercussies op de begrotingen van steden en gemeenten. De lokale besturen moeten daar passend op reageren. De vraag is welke houding de Vlaamse regering hierbij zal aannemen. Ook de houding van Electrabel is belangrijk, want dit bedrijf neemt een rechtstreekse participatie. Alhoewel het om privé-bedrijven gaat, vraag ik mij toch af welk standpunt de Vlaamse regering hieromtrent inneemt.

De voorzitter: De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik sluit mij aan bij de vraag. Bij het begin van de vorige legislatuur heb ik de hele discussie over het decreet meegemaakt. De intercommunales kregen de machtiging om tot Telenet toe te treden. Er werd heel wat werk rond dit dossier verricht. De constructie had zeker pluspunten. Vlaanderen is immers zeer sterk bekabeld. De penetratiegraad is zelfs groter dan via telefoon.

De GIMV heeft toen een belangrijke rol gespeeld om Vlaanderen op deze markt uit te bouwen. Die mogelijkheid bood zich toen aan via de komende liberalisering van de telecommunicatiemarkt en de

Stassen

relatief zwakke positie van Belgacom. Iedereen was verrast hoe snel Belgacom van een monopoliebedrijf naar deze nieuwe situatie was geëvolueerd. Telenet maakte toen een grotere kans omwille van de zwakte van Belgacom.

Het heeft toen gewerkt. De risico's hadden betrekking op de financiering en op de betrouwbaarheid van de kennis die moest worden ingebracht door de privé-partners. Tevens was het de vraag hoe lang US West dit engagement zou aangaan. We hebben toen veel aandacht besteed aan de maatschappelijke opdracht van een nieuw bedrijf als Telenet. Dit gebeurt vandaag veel te weinig. De maatschappelijke opdracht bestond erin iedereen toegang tot de digitale ruimte te verschaffen. We hebben heel wat discussies gevoerd omtrent onder meer universele dienstverlening en de wijze waarop concurrentie kan werken.

De zuivere en gemengde intercommunales hebben niet schitterend onderhandeld bij de verdere ontwikkeling van dat dossier. Er is geen terechte hoge prijs afgedwongen voor een goed netwerk. Er is eigenlijk één groot risico ingebouwd waarvoor we vandaag de prijs betalen, namelijk het uitstel van betaling via een constructie, die ik als niet-econoom niet goed begrijp, maar waarvan iedereen weet dat het één van de grootste risico's vormde.

Ik denk dat toen de wet van Murphy heeft toegeslagen. Alles wat kon verkeerd gaan, is toen verkeerd gegaan. Op de telecommunicatiemarkt heerste er oververhitting. Er is enorm veel geld betaald voor een aantal derde-generatiecontracten. Ik verwijs naar Engeland en naar Duitsland. Het gevolg was dat een aantal bedrijven in hoge nood kwamen.

Bovendien waren er algemene economische problemen. Met Callahan is er misschien wel veel kennis binnengehaald, maar eveneens een lege financiële doos. De bedrijfsleider zei dat hij via deze kennis en zijn sterk bedrijf wel geld zou genereren. Samen met het uitstel van betaling was dit het tweede grootste risico.

Mijnheer de minister, ik denk dat de vragen zijn gesteld. Ik wil toch een aantal stellingen in dit dossier naar voren brengen. In tegenstelling tot wat het Vlaams Blok beweert, heeft het Vlaams Gewest niet de opdracht een telecommunicatiebedrijf onder welke vorm dan ook over te nemen. Vlaanderen moet de aanzet geven om oplossingen te zoeken. Dit is eigenlijk gebeurd. De Vlaamse rege-

ring moet ook via de hoge participatie haar businessplan geloofwaardig maken met eventueel afvloeiingen tot gevolg. Hierin moet de GIMV ook haar rol spelen. We moeten er vanuit Vlaanderen over waken dat het contract niet in de intercommunales wordt uitgevoerd. Ik denk dat hiervoor een oplossing in de maak is die in de goede richting gaat.

Ik hoop dat er rust op de telecommunicatiemarkt zal komen. Zolang de verschillende bedrijven elkaar blijven doodsteken, heeft een klein bedrijf als Telenet geen kans. Op termijn moet Telenet in een groter geheel worden ingebracht. Als voor dit dossier een oplossing is gevonden, moet Vlaanderen denken aan de ontwikkeling van een nieuw netwerk. Dit netwerk moet op termijn ook de rol kunnen spelen die Telenet sinds 1995 op zich heeft genomen. De VRT is daarmee bezig. Ik hoop dat dit gebeurt in samenwerking met de andere privé-partners binnen de audiovisuele wereld.

De voorzitter : Ik wil me aansluiten bij de vorige spreker, zonder evenwel in herhaling te vallen. Het is inderdaad waar dat buiten deze commissie de beste stuurlui dikwijls aan wal staan.

De heer Stassen zei dat tijdens de vorige legislatuur een vrij moeilijke speurtocht was ondernomen via hoorzittingen, vergaderingen, commissies, enzovoort om Telenet op poten te zetten. Het moeilijkste deel was de zoektocht naar financiën. Er zijn verschillende potentiële kandidaten geweest. Plots was daar de redder in nood Callahan waarvan het beste werd verwacht. Callahan bracht niet alleen knowhow, maar ook redelijk veel geld mee alhoewel dit misschien onvoldoende was.

Het probleem is dat Telenet op voorhand bestempeld werd als een machine die zou scoren. De eerste schok ten aanzien van de burgers was de eenzijdige en drastische verhoging van de tarieven op grond van financiële noodwendigheden. Er is een markt gecreëerd voor zowel bedrijven als gewone mensen om de lat lager te leggen en naar een e-maatschappij over te schakelen. Maar op het moment dat die klanten waren binnengehaald, heeft Telenet een drastische verhoging doorgevoerd.

Het tweede deel van het verhaal is vrij recent. Er was inderdaad weinig keuze. Het bedrijf opofferen op de brandstapel van een faillissement konden noch Vlaanderen, noch de markt, noch de politiek zich veroorloven. Er is een oplossing gevonden.

Over die oplossing heb ik wel enkele vragen. Wegens het verleden is het moeilijk om in deze com-

Voorzitter

missie over de beursgenoteerde GIMV te spreken. Ik spreek liever over de VPM, die als hoofdaandeelhouder van de GIMV de fondsen van de Vlaamse overheid en dus ook van de Vlaamse bevolking moet beheeren en erover moet waken dat de oorspronkelijke doelstellingen worden ingevuld, ook al is de markt gewijzigd. Er is ook de PMV, een afsplitsing van de VPM, die werd opgericht om bepaalde functies uit de beginperiode over te nemen, onder andere het risicodragend kapitaal.

Nu gebeurt er het volgende : op vraag van de VPM – en dus ook op vraag van de Vlaamse regering – participeert de GIMV terecht in Telenet, volgens sommigen te veel, volgens anderen te weinig. De GIMV participeert volgens mij met de bedoeling hulp te geven aan een bedrijf in nood. Ik denk niet dat dat gebeurt met de bedoeling een goede belegging te doen, toch niet met de huidige stand van zaken. Er was een dringende opdracht tot het mee helpen redden van een bedrijf in nood dat van vitaal belang is voor Vlaanderen. Deze opdracht staat wel haaks op een andere opdracht, namelijk het verstrekken van venture capital. Het grote gebrek aan venture capital, zeker voor starters, is momenteel een zeer actuele problematiek. Het verschaffen van venture capital was een oorspronkelijke functie van de GIMV, die werd afgebouwd, maar in de toekomst moet de PMV hierop inspeelen. Eigenlijk zijn er dus twee beleidslijnen : enerzijds het redden van een bedrijf en anderzijds het verstrekken van venture capital voor nieuwe bedrijven in die sector.

Wat de gemeenten betreft is het evident dat bij het afsluiten van een contract dat contract ook moet worden gehonoreerd. Hoewel de gemeenten in principe elk apart een deelvordering zouden kunnen instellen, denk ik niet dat ze zich zullen wagen aan dure procedures. Ik denk dat er een globale oplossing moet komen. Voor de gemeenten is het niet alleen belangrijk te weten dat er een oplossing komt, maar vooral wanneer die oplossing er komt. Indien men nu bijvoorbeeld een akkoord afsluit dat inhoudt dat in 2003 of 2004 het volledige bedrag aan de gemeenten wordt overgemaakt, dan moeten de begrotingen in vele gemeenten en steden namelijk worden bijgestuurd en dan zullen er serieuze debatten worden gevoerd bij de budgetcontrole.

Wat de gemengde intercommunales betreft, heeft de heer De Roo gedeeltelijk gelijk. Aan de andere kant is het de opzet van de Vlaamse regering om in de toekomst deelproblemen op te lossen via een

PPS-formule, waarvoor de kapstok te vinden zou zijn in de kast van de PMV. In deze commissie zullen we op de eerste donderdag na het zomerreces een uitgebreide gedachtewisseling houden met het nieuwe bestuur van de PMV, om ook die plannen te aanhoren. Wat de GIMV betreft, hebben we hier via de VPM nog voor het reces een ruim debat over de huidige strategie van de GIMV.

Ik denk dat men voor de gemengde intercommunales vrij vindigrijp zal zijn. Veertien dagen geleden heb ik een vergadering bijgewoond in een kasteeltje waar alle gemeenten van de streek uitgenodigd waren voor het Gemini-project, dat staat voor Gemengde Intercommunales in Nieuwe Initiatieven. Ik denk dus dat men op dat vlak vrij vindigrijp bezig is, de toekomst zal dat uitwijzen.

Vandaag is er dus een oplossing voor Telenet, de vraag is of het een oplossing op korte, middellange of lange termijn is.

De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Ik wil even kort reageren. Men spreekt voortdurend over PPS als een mirakeloplossing voor alle mogelijke dossiers. Nochtans bestaat voor de elektriciteit- en gasvoorziening voor heel België een zeer goede formule, namelijk de gemengde intercommunale, waarvoor de gemeenten in het verleden hebben gekozen en waarvan ze de vruchten hebben geplukt. Dat wordt nu van tafel geveegd als een slechte formule, die inhoudt dat men heult met de slechte kapitalisten.

Men spreekt heel veel over de PPS-formule, die alles zal oplossen. Wat is nu eigenlijk het grote verschil tussen een publiek-private samenwerking en een gemengde intercommunale ? Ik begrijp het niet.

Minister Dirk Van Mechelen : De specialist ter zake zit in uw eigen rangen.

Mijnheer de voorzitter, collega's, zoals de heer De Roo stelde bij de inleiding van zijn interpellatie, is er op drie weken tijd enorm veel veranderd. Voor de discussie van vandaag lijkt de klassieke structuur van interpellaties en vragen om uitleg mij dan ook minder aangewezen, ik denk dat een gedachte-wisseling hiervoor beter geschikt is.

De vragen zijn de volgende : wat was het probleem en wat is er ondertussen gebeurd ? Om hierop een antwoord te geven, heb ik gevraagd dat de heer Brabers, die bekend staat als de architect van de constructies GIMV en VPM, mij zou vergezellen.

Van Mechelen

Hij zal desgevallend op de meest gedetailleerde vragen antwoorden, in zoverre dat dit natuurlijk in hoofde van een aantal beursspelregels kan gebeuren.

Ik wil eerst nog een aantal algemenere opmerkingen maken. Ik sluit me aan bij wat de heren De Roo, Stassen en anderen hebben gezegd, namelijk dat Vlaanderen inderdaad het nodige enthousiasme aan de dag legde bij de bespreking van de decreten. Ik denk dat daarover een vrij grote parlementaire consensus bestond. De onthouding van sommige fracties werd veeleer veroorzaakt door een aantal technische bepalingen. Ik herinner mij dat ik toen een amendement had ingediend om de intercommunales de mogelijkheid te geven om op een bepaald ogenblik hun kabel te verkopen. Dit amendement werd toen weggestemd, waarop ik heb gezegd dat ik mij dan moest onthouden. U ziet dat de zaken snel kunnen veranderen.

Telenet werd opgericht op 23 september 1996. De rest van het verhaal wil ik u besparen, op een gebeurtenis na, die vandaag al snel wordt vergeten. In mei 1999 werd Media One – de opvolger van US West – namelijk overgenomen door AT&T. Dat bedrijf nam toen de beslissing om de 25 percent aandelen in Telenet te verkopen. Dat was een zeer belangrijk moment in de geschiedenis van Telenet, omdat wij altijd, net als de heer Van den Brande, hebben gepleit voor de aanwezigheid van een operationele partner in de constructie om te functioneren als motor van integratie en technologie-overdracht.

Het feit dat op dat ogenblik werd beslist om de aandelen van Media One te verkopen, was historisch, omdat niemand zich aanbood om die participatie over te nemen. We hebben die aandelen laten evalueren door Dresdner Kleinwort Benson. Op basis daarvan is op 23 november 1999 een kapitaalverhoging gebeurd, en hebben de bestaande aandeelhouders een inspanning gedaan om die aandelen van hun operationele partner aan te kopen.

Er ontstond toen een nieuwe eigendomsstructuur. De GIMV had 27 percent van de aandelen en het financieel consortium had 27 percent. De financiële partners hadden dus samen 54 percent van de aandelen van Telenet, en werden daardoor hoofdaandeelhouder. Dat staat haaks op de lijn die de GIMV in andere dossiers volgt. De GIMV participeert altijd als mede-financier, maar ambieert geen meerderheid. Interkabel had 16 percent, de ge-

mengde intercommunales hadden de overige 30 percent.

In juni 2000 heeft de transactie plaatsgevonden, en is de zoektocht begonnen naar een nieuwe partner. Dat was een vrij instabiele periode. Er dienden zich allerlei kandidaten aan, waaronder NTL, een Brits-Amerikaanse kabelgroep, UPC, United Pan-European Communications, een Amerikaans bedrijf, en Icent, een Nederlandse nutsgroep. Op een bepaald moment leek het erop dat UPC de zaak zou overnemen, maar dat heeft het uiteindelijk niet gedaan, wat achteraf gezien misschien beter was.

Op 21 februari 2001 werd de deal gesloten met Callahan, op 21 maart werd de koop gesloten en de herschikking van het aandeelhouderschap doorgevoerd. Callahan verwierf toen als operationele partner de meerderheid in Telenet. Het was een vrij complexe transactie, maar de keuze was logisch gezien het verleden en de competentie van Callahan.

Het probleem was dat er al vrij snel financieringsbehoeften waren, en in de loop van de voorbije maanden werden continu besprekingen gevoerd op allerlei niveaus. Het uitgangspunt was altijd dat Telenet vrij operationeel was en financieel op een goede basis kon functioneren, op voorwaarde dat alle partners hun engagementen zouden waarmaken.

Bij de transactie werd overeengekomen dat het kabelnet van de gemengde intercommunales zou worden overgekocht. Dat was een substantiële keuze. We hebben altijd gezegd dat het kabelnet na de eerste fase, waarbij 50 van de 400 megahertz van de intercommunales werd ingebracht, volledig moest worden geïntegreerd. De overname was noodzakelijk om te kunnen spreken van een geïntegreerde kabelmaatschappij. De strategische voordelen van zo'n integratie zijn erg groot.

Callahan zegde toe dat ze via een bankfinanciering van 1,35 miljard euro voor de overname van de kabelinfrastructuur zou zorgen. Bovendien werd toegezegd dat zou worden gezorgd voor een herfinanciering van het werkkapitaal van Telenet. Daartoe zou een kapitaalverhoging van Telenet gebeuren van 303 miljoen euro, waardoor het belang van Callahan in Telenet vanzelfsprekend zou toenemen.

In het najaar van 2001 werden stappen gezet om de bankfinanciering rond te krijgen. Voor een bedrag van 1,35 miljard euro zijn wel wat onderhandelingen nodig. In tegenstelling tot wat soms wordt ge-

Van Mechelen

zegd, zijn er toezeggingen van internationaal gereputeerde bankiers om die financiering rond te krijgen. Om die toezeggingen definitief te maken, was een kapitaalsverhoging nodig.

Callahan heeft in het verleden steeds volgehouden dat het die verhoging zou financieren. Op 6 maart is voor het eerst gebleken dat het bedrijf daarin niet was geslaagd. Het spreekt voor zich dat de Vlaamse regering een en ander opvolgt via haar kanalen. In september 2001 was ik op werkbezoek bij Telenet. Ik kreeg een presentatie over de werking en de visie van het bedrijf. Dat klonk allemaal vrij ambitieus. Ook de minister-president heeft Telenet bezocht. Gegevens werden vlot uitgewisseld, er werd ook gepraat over de interconnectietarieven. Voor een strategisch bedrijf als Telenet is dat ook noodzakelijk.

Op 27 februari heb ik de raad van bestuur van de VPM samengeroepen op het kabinet om te praten over de doelstellingen van de Vlaamse regering, die via de geëigende kanalen kunnen worden waargemaakt. Er werd mij toen nog steeds gemeld dat alles conform de afspraak verliep. Op 6 maart was er de maandelijkse werkvergadering met de voorzitter van de raad van bestuur van VPM. Ook toen heb ik uitdrukkelijk de vraag gesteld of Telenet in moeilijkheden zat en of alles volgens plan verliep. Er deden immers geruchten de ronde. De dagen nadien bleek dat er inderdaad problemen waren met betrekking tot de kapitaalsverhoging die door Callahan zou moeten worden doorgevoerd.

Dit heeft ertoe geleid dat op maandag 11 maart 2002 de heer Callahan zelf om een onderhoud heeft verzocht met minister-president Dewael. Dezelfde namiddag is dat ook gebeurd. De heer Callahan heeft toen een uiteenzetting gegeven over de stand van zaken en de moeilijkheden die zich voordeden met betrekking tot de financiering van de kapitaalsverhoging. Hij heeft toen in geuren en kleuren zijn verhaal verteld. De Vlaamse regering was dus in de mate van het mogelijke geïnformeerd. We hebben gedaan wat we meenden te moeten en te kunnen doen.

Tijdens de tweede week van maart 2002 kwamen de problemen naar buiten. De reden waarom Callahan er niet in was geslaagd de kapitaalsverhoging door te voeren, is waarschijnlijk dat de groep niet bereid was rekening te houden met de marktrealiteit. De financiers die door Callahan werden benaderd om de verhoging te helpen onderschrijven, boden nog steeds voorwaarden die eigenlijk geen

weerspiegeling meer waren van de marktomstandigheden van een jaar geleden.

De appreciatie van de waarde van het aandeelhouderschap dat werd ingebracht om de kapitaalsverhoging rond te krijgen, was natuurlijk niet dezelfde als die van begin 2001. Sommigen hebben hier gesproken van een lege doos. We mogen echter niet vergeten dat Callahan 500 miljoen euro heeft ingebracht. Dat is toch een vrij behoorlijk bedrag. Op het moment dat wordt gekozen voor een kapitaalsverhoging en men de aandelen wil waarderen, is er een probleem met de reeds ingebrachte participaties.

Begin maart 2002 werd duidelijk dat Callahan zijn verplichting om de kapitaalsverhoging te onderschrijven niet zou kunnen naleven. Het spreekt voor zich dat daardoor de onzekerheid groot werd. Enerzijds was het nodig om de tijdelijke financiering, die verleden jaar was gekomen om de werking van Telenet mogelijk te maken, te vervangen door een meer definitieve financiering, maar die kwam in het gedrang. De banken bleken bovendien niet bereid de vereiste additionele werkingsmiddelen voor het einde van de maand op tafel te leggen indien er geen akkoord werd afgesloten. Anderzijds was er het engagement ten aanzien van de intercommunales en de gemeenten om de kabel over te kopen.

Het gevolg was – en ik druk me eufemistisch uit – een tijdelijke crisistoestand. Het was nodig om die periode zo kort mogelijk te houden. Anders zouden er ook een aantal operationele problemen kunnen ontstaan. Ik druk erop dat het om een voorwaardelijke wijs gaat. Telenet zelf zat immers op operationeel vlak niet in de problemen. Indien Telenet een aandeelhouder had gehad die de hogervermelde problemen had voorkomen, dan zouden we deze discussie hier niet moeten voeren.

Conform wat het management naar buiten heeft gebracht, was op het einde van het jaar de Ebita positief. De verwachtingen voor dit jaar zijn, conform het businessplan, dezelfde. Het is duidelijk dat de vooruitzichten die in het nieuwe plan vervat zaten, namelijk de integratie van de kabel, enkel de positie van de vennootschap kunnen versterken.

De recente commotie rond het bedrijf heeft ervoor gezorgd dat het bedrijf te kampen heeft met een handicap. De klanten aarzelen immers om de overstap te maken. De telecommarkt is bovendien hyperconcurrentieel. Andere operatoren aarzelen niet om gebruik te maken van de crisis bij de tegenpartij.

Van Mechelen

In februari 2002 heeft Telenet een aantal prijsverhogingen doorgevoerd en herstructureringen aangekondigd. Ook daarover werd gerapporteerd. Hierbij werd duidelijk gemaakt wat de bedoeling was van het management. Dit wil niet zeggen dat er moeilijkheden zijn of waren met Telenet. De prijsaanpassingen en herstructureringen waren er vooral op gericht om sneller winstgevend te worden en de rendabiliteit van het bedrijf te verhogen. De financiering door de banken ten belope van 1,35 miljard euro moest zo snel mogelijk rond zijn. De banken willen immers enkel geld in de onderneming pompen op voorwaarde dat er een minimum aan winst wordt gerealiseerd.

Er wordt soms beweerd dat de klanten moeten opdraaien voor de problemen van de aandeelhouder. We moeten echter het hele pakket in rekening brengen. Het management wil de slagkracht en de rentabiliteit van het bedrijf verhogen. Dit geeft aanleiding tot het consolideren en het bekomen van de banklening, waardoor de kabel kan worden geïntegreerd zodat meer en een betere dienstverlening kan worden verzekerd. Op dit moment is het nog niet zeker of de opzet lukt, want de bankfinanciering van 1,35 miljard euro is nog niet rond. Aan de voorwaarden die moeten worden vervuld, is voldaan. Dit zou ertoe moeten leiden dat de volgende stap kan worden gezet, zij het in een sector die het zeer moeilijk heeft. Ik verwijs hierbij naar wat er met NTL en UPC is gebeurd. We leven niet op een eiland, we werken in een zeer moeilijke omgeving en trachten operationeel te zijn en te blijven.

Het voordeel van de integratie met de kabel wordt door sommigen in vraag gesteld. De gemengde intercommunales hebben bij het afsluiten van de deal met Callahan een putoptie gekregen. Het zijn zij die verkopen en niet de Vlaamse regering. De intercommunales hebben de stap gezet om de integratie te bewerkstelligen, en dat is een goede zaak.

Ik heb drie mogelijke financiële voordelen op papier gezet. Door de samenvoeging van de kabel kan de Ebita van Telenet aanzienlijk stijgen. Op termijn moet het dan voor Telenet mogelijk worden een deel van het werkkapitaal dat nodig is voor groeifinanciering intern te financieren. Men kan niet blijven extern financieren. Telenet moet voldoende Ebita genereren om via het werkkapitaal de middelen in te zetten voor groeifinanciering. Dit was een van de substantiële eisen van het bankenconsortium om de banklening toe te kennen.

Door de samenvoeging van de inkomsten van de klassieke kabelactiviteiten met de telecomdiensten – telefonie en internettoegang – wordt het mogelijk een meer stabiele cashflow te genereren. Zo wordt het aantrekken van externe financiering eenvoudiger.

Buitenlandse financiers bekijken Telenet als een operator zonder netwerk, als een zogenaamde CLEC. In de VS hebben veel van dit soort operatoren een slechte naam gekregen bij de financiers omdat ze niet aan de groeiverwachtingen hebben voldaan. Daarom kan een operator die tevens eigenaar is van het kabelnetwerk, op meer goodwill rekenen bij de internationale financiers.

De integratie heeft strategische voordelen. Een geïntegreerd operator kan een breder assortiment aan diensten aanbieden. Volgens het oorspronkelijk businessplan zou de telefonie bijvoorbeeld een aandeel hebben van 70 à 80 percent. We weten allemaal dat het heel anders is gelopen. Breedbandtoepassingen, waarvan oorspronkelijk weinig werd verwacht, zijn nu goed voor het leeuwendeel van de activiteiten. Die evolutie moet worden voortgezet. De feiten bewijzen dat een integratie alleen maar voordelen heeft.

De gemengde intercommunales wensten geen verantwoordelijkheid op te nemen voor bijkomende investeringen om de capaciteit van het netwerk te verhogen en tweerichtingsverkeer mogelijk te maken. Het ging om serieuze bedragen. Hiervoor was privé-financiering nodig met risicokapitaal. Op dat niveau wordt het spel hard gespeeld. Dit was geen opdracht voor de gemeenten.

De integratie opent mijns inziens de mogelijkheid van een volwaardig digitaal platform, dat uniek is in de wereld. Telenet zal tot nu toe onbekende diensten kunnen aanbieden. Dat kan Vlaanderen een technologische voorsprong van twee à drie jaar bezorgen. De e-VRT leert ons dat dergelijke initiatieven een sterke stimulans kunnen zijn voor de Vlaamse ICT-sector. Ze creëren een behoefte aan nieuwe diensten. Rond zo'n open innovatieproject ontwikkelen zich bedrijven, en de toepassingen waaraan ze werken, hebben een markt op wereldschaal. Als de bankfinanciering rond is, kan de commissie misschien eens een werkbezoek brengen aan Telenet.

Kortom, de integratie heeft veel voordelen. Het was niet aan de Vlaamse regering om te bepalen hoe ze moest verlopen.

Van Mechelen

Een overeenkomst tussen de aandeelhouders was nodig. Ik benadruk dat dit in de eerste plaats een interne aangelegenheid was. De Vlaamse overheid hield er natuurlijk toezicht op, en was er onrechtstreeks bij betrokken via de VPM, die 70 percent van de aandelen van de GIMV bezit. Op 17 maart werd er dus een akkoord bereikt over een kapitaalsverhoging met 172 miljoen euro, tegen 50 euro per aandeel. Electrabel en Callahan brengen elk 70 miljoen euro in, de GIMV en het financieel consortium elk 15 miljoen euro, en de zuivere intercommunale Interkabel 2 miljoen euro. Naar mijn mening heeft Electrabel een zeer positieve rol gespeeld in deze zaak. De heer Dupont gelooft in Telenet – net als vele anderen. Niettemin heeft het bedrijf nog een zware financiële operatie voor de boeg.

Voorts werd afgesproken dat de vendor notes zullen worden omgezet in aandelen. Vendor notes zijn obligaties uitgeschreven bij de verkoop van aandelen. Hoe langer ze lopen, hoe hoger de interest wordt. Het uitgevende bedrijf heeft er dus alle belang bij de vendor notes zo snel mogelijk kwijt te raken. De omzetting in aandelen zal de interestlast van Telenet aanzienlijk verlichten.

De Vlaamse spelers, de intercommunales en de Vlaamse regering inbegrepen, hebben mijns inziens hun verantwoordelijkheid genomen. Als gevolg van de kapitaalsverhoging valt Callahan terug op 24,1 percent van de aandelen, de gemengde intercommunales en Electrabel hebben 35,6 percent in handen, de GIMV 15,9 percent, het financieel consortium 15,9 percent en de zuivere intercommunales 8,7 percent. De daling van het belang van Callahan in Telenet was een van de belangrijkste redenen waarom de gesprekken enige tijd in beslag namen.

De aandeelhouders zijn het eens geworden over een overbruggingsfinanciering. Telenet krijgt door de kapitaalsverhoging 172 miljoen euro extra, en had eigenlijk 303 miljoen euro nodig. Voor de resterende 131 miljoen euro werd uitstel van betaling verleend. Electrabel heeft daarin een belangrijke rol gespeeld. Dit geeft het bedrijf de kans de bankfinanciering af te ronden, zodat de gemeenten en intercommunales kunnen worden betaald voor de overname van het kabelnet, en Telenet opnieuw kan groeien.

Op termijn zal de financiële toekomst van Telenet veilig worden gesteld. De markt moet tot rust komen. Ik neem me voor de impact van Telenet op

de Vlaamse telecommarkt te laten onderzoeken. Telenet heeft als luis in de pels van Belgacom een essentiële rol gespeeld in het proces van versneling en het transparant maken van de telecommarkt. Het voorbeeld van de heer De Roo spreekt boekdelen. Vroeger moest men via dienstbetoon een telefoonaansluiting bekomen. Bedrijven die het waagden te verhuizen moesten een week op een aansluiting wachten. Telenet heeft in het veranderingsproces een grote rol gespeeld.

De rol van de Vlaamse regering bestaat er niet in om rechtstreeks op te treden. Europa zou dit niet toestaan. Zelfs als Vlaanderen dat via een 100 percent-dochtervennootschap zou doen, zou dit nog op verzet van Europa kunnen stuiten. De GIMV heeft haar verantwoordelijkheid volledig opgenomen. Naar aanleiding van de vraag van de heer De Roo en van de huidige gebeurtenissen, kan ik hier stellen dat het goed zou zijn een evaluatie in de bevoegde commissie met de bevoegde minister, namelijk de minister voor Binnenlandse Aangelegenheden, te organiseren.

Zowel de privé-aandeelhouder als de zuivere intercommunales hebben serieus nagedacht en ingezien dat het nodig was om een tandje bij te steken. Wij moeten op deze zeer delicate markt zeer voorzichtig zijn met onze uitspraken. Een belangrijke klip werd omzeild, maar of we voorbij de storm zijn is nog maar de vraag. Een gedelegeerd bestuurder van de VTM kwam ooit in de commissie voor Media pleiten om hen meer tijd te gunnen. Zij waren het kasplantje dat nog tegen de BRTN-reus moest optornen. Telenet is eveneens een nog kwetsbare onderneming, maar heeft perspectief en ambitie.

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Ik dank de minister voor zijn uitgebreid en genuanceerd antwoord. Telenet is een goed project, maar er rijst een financieringsprobleem. De engagementen die door de hoofdaandeelhouder ten aanzien van de gemengde intercommunales en de gemeenten zijn aangegaan, moeten worden waargemaakt.

Dat alles zo lang heeft geduurd, is niet gunstig geweest voor de bedrijven. Het probleem was beter sneller opgelost, maar de zaak was niet eenvoudig gezien de omvang van de financiële inbreng. Het valt nu af te wachten of Telenet voldoende slagkracht heeft. De marktprijs van Telenet is vandaag immers onbekend.

De Roo

De optie om in Vlaanderen alleen nog samen te werken met de publieke sector, is voor mij politiek een totaal verkeerde keuze. Dit dossier bewijst dat samenwerken met gemengde intercommunales en de privé-sector, essentieel is voor Vlaanderen. Deze situatie was de aanleiding die een oplossing heeft kunnen bieden. Zonder de inbreng van de gemengde intercommunales en van de privé-partner in de gemengde intercommunales was er geen oplossing geweest.

Concreet wil ik graag weten binnen welke termijnen welke bedragen worden ingebracht. De pers spreekt van het moment van de ondertekening van het akkoord, of nog van de maand oktober. De gemeenten willen hierover duidelijkheid.

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Ik dank de minister voor zijn duidelijk antwoord. Ik had graag een persmap gekregen die bij de ondertekening van het akkoord werd gemaakt, om een beter overzicht van de structuren bij de hand te hebben. Ik feliciteer de minister en de GIMV voor hun aanpak, die duidelijk vruchten afwerpt.

Het is logisch dat er nog geen volledig akkoord is. Er moet nog wat tijd overheen gaan. De heer De Roo beschikt over de juiste partner om de discussie over de intercommunales breed te voeren, want de vader van het decreet is een partijgenoot van hem.

We moeten ons ervoor hoeden Electrabel heiliger te maken dan het al is. Het bedrijf heeft in dit dossier zijn verantwoordelijkheid opgenomen, maar het is niet de dienstmaagd des heren die onbevekt de dingen oplost. Als de plannen van de minister lukken, heeft het een schitterende zaak gedaan : ofwel werkt het zich in de telecommunicatiemarkt in, ofwel, mocht Telenet in een groter geheel opgaan, kan het behoorlijk cashen. Wij zijn erkentelijk, maar het bedrijf ziet er zeker een goede opportuniteit in om zich op deze markt te positioneren.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Van Dirk Van Mechelen : We moeten hier geen schuldvragen stellen. Het gaat hier over economie. Callahan had zich als hoofdaandeelhouder geëngageerd om 303 miljoen euro op tafel te leggen om daarmee de stabiliteit van betaling van de

steden en gemeenten te garanderen. Hij heeft rijkelijk laat gemeld dat hij dit niet meer voor elkaar kon krijgen. Hij heeft gegokt en verloren, maar betaalt er ook de rekening voor.

De drie belangrijkste partners, de GIMV, het financieel consortium en de gemengde intercommunales via Electrabel, hebben onmiddellijk hun verantwoordelijkheid opgenomen. Er waren wel voorbereidende werkafspraken gemaakt. De Vlaamse regering had laten weten dat zij dit als een belangrijk strategisch project beschouwde, waarmee geen risico's mochten worden genomen.

Laat me duidelijk zijn over de toekomst : de bankfinanciering is een gigantische operatie in een telecommunicatiemarkt die in volle crisis is. Dit blijft moeilijk, maar we hebben er als politieke verantwoordelijken alle belang bij om signalen te geven dat we achter dit project staan.

We hebben allemaal positieve en soms ook negatieve ervaringen met de deliberatie over gemengde of zuivere intercommunales. Het debat mag echter niet louter in de termen van Telenet worden bekeken. Het moet voor een stuk ook worden gevoerd in het kader van de gewijzigde posities van de gemeenten in die intercommunales tengevolge van de liberalisering van zowel de energie- als de telecommunicatiemarkt. Hierdoor ontstaat een volledig nieuw landschap.

In de sector Economie waren er ook een aantal gemengde intercommunales, die goed werk leverden en waarvoor nu een nieuwe structuur moet worden gezocht. Ik heb dat toen gesignaleerd. Ik denk dat daar wordt overgestapt naar nieuwe samenwerkingsvormen, die zullen verschillen van de techniek van gemengde intercommunales. Dit overschrijdt echter enigszins de bevoegdheid van deze commissie en kan het voorwerp uitmaken van een interessant politiek debat.

De betaling aan de gemeenten betreft afspraken binnen de sector van de gemengde intercommunales.

De heer Johan De Roo : Ik wil weten of men op dezelfde golflengte zit.

Minister Van Dirk Van Mechelen : De totale aankooptransactie van de gemengde intercommunales bedroeg 934 miljoen. Hiervan was een bedrag van ongeveer 750 miljoen bestemd om cash te betalen. Van dat bedrag zal nu ongeveer 425 miljoen constant betaald worden en 328 miljoen met uitstel van betaling. Dit loopt over dit jaar en volgend jaar. De

Van Mechelen

precieze splitsing tussen gemeenten en Electrabel is voor ons niet duidelijk. Volgens de mensen van de intercommunales wordt het uitstel van betaling eigenlijk vooral door Electrabel gedragen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *De heer Roland Van Goethem treedt als voorzitter op.*

Vraag om uitleg van de heer Kris Van Dijck tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de financiële situatie van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO)

Vraag om uitleg van de heer André-Emiel Bogaert tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de actuele financiële toestand van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO)

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde vragen om uitleg van de heer Van Dijck tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de financiële situatie van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) en van de heer Bogaert tot minister Van Mechelen, over de actuele financiële toestand van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO).

De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck : Mijnheer de minister, enkele weken geleden kreeg ik een aantal berichten die mij ertoe brachten vragen te stellen met betrekking tot de financiële situatie van de VITO. Deze instelling is gevestigd in Mol op dezelfde site als het studiecentrum voor kernenergie. Ik kom daar straks heel even op terug.

De financiering van de VITO was tot 1995 voor bijna 80 percent afhankelijk van Vlaamse overheidsdotaties. In 2000 was dit nog voor slechts 63,3 percent het geval. Deze evolutie ligt eigenlijk voor de hand omdat ze mee ingeschreven was in de beheersovereenkomst. Die stelt dat de VITO meer eigen financiële middelen moet inbrengen en bijge-

volg haar onderzoeksresultaten als het ware moet kunnen commercialiseren. In 2002 zou het aandeel van de eigen middelen nog verder moeten toenemen. Hiervoor is de verhouding vastgelegd op 60,5 percent dotatie en 39,5 percent eigen middelen.

Op een personeelsvergadering legde de afgevaardigd bestuurder de cijfers van 2001 op tafel en destilleerde daaruit de vooruitzichten voor 2002. Een en ander bleek niet zo rooskleurig te zijn. De geraamde inkomsten van 2001 vielen namelijk tegen, terwijl de begroting voor 2002 toch nog in een toename in deze eigen middelen voorzag. De te nemen stap zou dus nog groter worden.

Ook de raming voor de zogenaamde vervroegde pensioneringen aan de uitgavenzijde is blijkbaar ver beneden de realiteit. Waar hebben we dit nog gehoord ? Een en ander maakt dat de VITO een aantal maatregelen moet nemen. Ik neem aan dat er intern onderhandelingen bezig zijn om een aantal zaken opnieuw af te stemmen en keuzes te maken. Blijkbaar moet er in eerste instantie worden bespaard op de personeelsuitgaven.

Ik wens deze problematiek toch even te bekijken vanuit twee verschillende visies. Op macroniveau stellen we vast dat Vlaanderen niet aan de top zit met betrekking tot wetenschappelijk onderzoek, wel integendeel. Hierbij wordt het belang van de VITO nogmaals onderstreept. De tweede visie heeft betrekking op de hoofdreden waarom ik deze vraag stel. De VITO levert aan de desbetreffende streek toch een belangrijke meerwaarde. U weet dat de streek erkend is als doelstelling 2-gebied.

Mijnheer de minister, ik heb u verleden jaar geïnterpelleerd met betrekking tot de oppervlakte van 9 vierkante kilometer als nucleair uitbreidingsgebied. Nieuw is echter dat de kernnijverheid in de Kempen door toedoen van het uitdovingsscenario op zeer korte termijn aanzienlijke klappen zal krijgen. Door de sluiting van de kerncentrales zullen de toeleveringsbedrijven van brandstofelementen eveneens hun deuren moeten sluiten. De streek onderzoekt samen met de lokale bevolking of de berging van al het laagradioactieve afval mogelijk is. In de streek bestaat er een vrees dat het een afvalregio zal worden waarbij de VITO toch wel een strohalm is.

Mijnheer de minister, is de evolutie naar meer eigen middelen een goede zaak ? Tot hoever kan daar volgens u een spanningsveld bestaan ? Wordt de afhankelijkheid van de economische conjunctuur niet te groot door te veel eigen middelen ? Waarom is de begroting 2002 van de VITO zo sterk

Van Dijk

overschat wat betreft de eigen inkomsten en de uitgaven met betrekking tot het personeel inzonderheid de vervroegde pensioneringen ? In hoeverre is de VITO zelf verantwoordelijk voor de opvang van deze tegenvallende cijfers ? Kan het Vlaams Gewest indien gewenst nog ingrijpen ? Bent u daar eventueel toe bereid ?

In het verleden is er op het niveau van de provincie en de GOM Antwerpen reeds lang en veel gesproken over de uitbouw van een milieuvallei. Hierbij kan het wetenschappelijk onderzoek ook ter plaatse worden gevaloriseerd met clusterbedrijven en dergelijke, maar er zijn ook terreinen voor nodig. Ook in dit dossier betreft het niet alleen het economisch aspect, maar ook de ruimtelijke ordening. Hoever staat het eigenlijk met dit dossier ? Eerlijk gezegd heb ik een beetje de indruk dat dit in een dood straatje zit. Het is aan u om mij van het tegendeel te overtuigen.

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : Mijnheer de voorzitter, u weet dat wij in deze commissie heel wat te maken hebben met VOI's en instituten, zoals het IMEC, het IWT en dergelijke. De VITO is van in den beginne, of althans vanaf de tweede helft van 1999, een beetje het zorgenkind geweest waarover vragen werden gesteld.

Medio 2001 heb ik over de VITO een vraag om uitleg gesteld, naar aanleiding van de resultaten van het boekjaar 2000, toen er een verlies van 72 miljoen frank was. Eigenlijk was dat geen nieuwigheid, omdat er al een gecumuleerd verlies was van 100 miljoen van de vorige boekjaren. Uiteindelijk is er bij de aanpassing van de begroting in 2001 nog eens een verwachte post van 6 miljoen frank bovenop die 72 miljoen frank gekomen. De minister gaf toen terecht toe dat er een en ander loos was. Hij zei dat hij met bekwame spoed en met de nodige inzichten zou proberen om de toestand recht te zetten.

Er werd in de commissie slechts eenmaal een uitvoerig debat over de VITO gevoerd, en we hebben er ook geen werkbezoek gebracht. In 2002 wordt die lijn eigenlijk doorgetrokken. Men leeft daar, zoals de meeste VOI's met een beheersovereenkomst in die sector, gedeeltelijk van zelf te genereren middelen en dotaties. Daar blijft het schoentje wringen. Recent werd dat, zoals de heer Van Dijk reeds aangaf, in de media vrij breed, zij het plaatselijk, uitgesmeerd in de uitzendingen van de Kempische regionale tv-zender RTV. Dat was lokaal, mijn vraag om uitleg is meer van macropolitieke aard.

Er zijn twee mogelijkheden voor de regering : ofwel vindt men de VITO van primordiaal belang voor research en development in Vlaanderen, en dan dringen zich, zoals vroeger, nog dringender maatregelen op. Ofwel vindt men dat niet, maar dan moet men de moed hebben om de instelling op termijn af te bouwen en/of de oorspronkelijke uitgangspunten van 23 januari 1991, toen de VITO door Vlaanderen werd opgericht, te actualiseren. Uiteraard opteer ik voor het eerste, indien mogelijk.

Ik zou de volgende vragen willen stellen, die grotendeels aansluiten bij de vragen van de vorige spreker, maar die ook macropolitiek zijn. Is de Vlaamse regering van plan om de problematiek van de VITO jaar na jaar te blijven accepteren, of is de Vlaamse regering eerder geneigd om dit vanuit een totaal andere invalshoek te bekijken en in de toekomst spijkers met koppen te slaan ?

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : In eerste instantie wil ik het hebben over de evolutie van eigen middelen en overheidsmiddelen, en de spanningen die daarin optreden omwille van de economische conjunctuur.

Ik wil eerst wat cijfermateriaal geven. De overheidsmiddelen die vandaag aan de VITO ter beschikking worden gesteld, zijn bepaald in de beheersovereenkomst die dateert van 13 juli 2001. Deze middelen zijn quasi constant gebleven voor de drie grote wetenschappelijke instellingen in Vlaanderen, namelijk de VITO, het IMEC en het VIB. Het bedrag wordt jaarlijks aangepast aan de inflatie, en dit hebben we sinds het begin in 1992 ook voor de VITO gedaan.

De financieringskwestie van die drie onderzoeksinstellingen blijft natuurlijk een pertinente vraag. Ik wil dus nog wat cijfers geven, omdat dat evenwicht tussen overheidsmiddelen – dotatie – aan de ene kant en externe middelen – contracten – aan de andere kant steeds een wijzigende balans oplevert. Bij het IMEC is de ratio momenteel opgelopen tot 25 percent dotatie versus 75 percent externe financiering. Bij de VITO, ter vergelijking, is de ratio 58 percent dotatie versus 42 percent externe middelen. Van die 42 percent externe middelen komt het grootste deel van de Vlaamse overheid, zodat de VITO slechts voor 8 percent wordt gesubsidieerd.

Van Mechelen

op basis van wat wij gemakkelijkschalve contractonderzoek noemen met de industrie. Ook als men die ratio vergelijkt met die van het VIB, die nu in haar tweede cyclus van vijf jaar stapt, valt de precaire positie van de VITO op.

De vraag die we in deze commissie moeten stellen is of de investeringen die we doen – en het gaat hier toch om 25 miljoen euro – wel de juiste investeringen zijn. Als ik het goed heb begrepen, is dat ook de vraag van de heer Bogaert. Het spreekt voor zich dat er, als er wordt gesproken over investeringen, ook een return moet zijn voor Vlaanderen. Natuurlijk moeten we dienaangaande opletten dat we het kind niet met het badwater weggoien, omdat de return verschillende vormen kan aannemen. Nu het in de micro-elektronica vandaag makkelijker is om met contractonderzoek te werken, bereiken we eigenlijk het omgekeerde probleem: bij het IMEC moeten we ervoor zorgen dat we niet te ver gaan met het contractonderzoek, omdat we dan het basisonderzoek op lange termijn kwijtspeilen en onze toekomst ondermijnen. We zullen naar aanleiding van de budgetcontrole trouwens een mooi initiatief doen, dat ons moet toelaten om dat op lange termijn veilig te stellen.

Ik denk dat er bij de VITO in ieder geval goed werk wordt geleverd op het vlak van opbouw van kennis met een return op zeer lange termijn. Ook op het vlak van beleidsadvies gebeurt er toch nogal wat. Ik denk dat de VITO ook in haar contacten met de KMO's een nieuwe dynamiek is aangegaan. Ik geef een voorbeeld: het lasercentrum dat werd opgericht is echt de moeite van een bezoek waard. Het is werkelijk uitzonderlijk en kan een heel belangrijke hefboomfunctie hebben voor onze Vlaamse economie. Zo heeft men eind vorig jaar bij een bedrijf ten noorden van Antwerpen stom toevallig een gedeelte van die lasertechnologie toegepast in processen, waardoor men vaststelt dat dit wel effecten heeft.

Het spreekt voor zich dat dat evenwicht en die spanning tussen enerzijds dotatie en eigen middelen en anderzijds return op korte en lange termijn, telkenmale het voorwerp uitmaakt van de evaluatie die we om de vijf jaar doorvoeren. Die evaluatie gebruiken we dan uiteindelijk bij de opmaak van de nieuwe beheersovereenkomst, waarin opnieuw een aantal opdrachten worden gegeven aan de VITO. Ik geef drie van die opdrachten: de VITO geeft beleidsadvies op het domein van energie, leefmilieu en gezondheid; de VITO moet kennis opbouwen via fundamenteel basisonderzoek;

en de VITO moet absoluut deze kennis valoriseren in de Vlaamse economie ten voordele van onze bedrijven en KMO's.

Dit is een discussie die we hebben gevoerd naar aanleiding van de beheersovereenkomst. U herinnert zich dat de beheersovereenkomst al tijdens de vorige regering vervallen was, maar dat er toen reeds over werd onderhandeld. De VITO is zeker geen gemakkelijke instelling en heeft aanleiding gegeven tot een zeer grondige discussie. Uiteindelijk hebben we ook de VITO over de brug gekregen om zich meer te focussen op het soort onderzoek dat daar wordt uitgevoerd en de finaliteit ervan.

Een van de problemen bij de VITO, een probleem dat de opdracht gedeeltelijk doorkruist, is het personeelsbeleid. Het personeelsbeleid van een instelling moet in functie staan van de opdracht van de instelling en niet omgekeerd. We mogen geen opdrachten aan een instelling geven omwille van het soort personeel dat ze tewerkstelt. Daar situeert zich vanzelfsprekend het probleem bij de VITO. Er zijn daar niet enkel de lasten uit het verleden, er is ook de band met het SCK. Daar zijn een aantal mechanismen in werking in verband met verloning, het gelijkblijven van het personeelsbestand, de jaarlijkse substantiële stijgingen bovenop de inflatie, de regelingen van vakantie- en maaltijdvergoedingen, enzovoort. Dat zijn een aantal sociale voordelen die men in het verleden waarschijnlijk als een veiligheidscheque heeft betaald, maar waarbij eigenlijk niet meer wordt gewerkt conform de aard van het personeel en conform de verloning van het personeel. Dat is een dubbel probleem. In het verleden heeft dit aanleiding gegeven tot stakingen. De aanstelling van een nieuwe gedelegeerd bestuurder werd daardoor bemoeilijkt. De heer Franssaer, die in de privé-sector nogal wat ervaring heeft opgebouwd, wil de problemen oplossen. Misschien worden we ooit gedwongen tot een beslissing die we niet willen nemen. Dat was ook het doel van de beheersovereenkomst. Ik heb naar aanleiding van het tienjarig bestaan aan het personeel gezegd wat de Vlaamse regering van de VITO verwacht. Het personeel staat in functie van de opdracht, en niet omgekeerd.

De VITO draagt de verantwoordelijkheid voor het budget dat ze bekomt in het kader van de samenwerking met de overheid en met privé-partners. De VITO dekt het grootste deel van haar kosten door de contracten met en de dotatie van de Vlaamse regering, waardoor ze de mogelijkheid heeft om strategisch onderzoek te doen.

Van Mechelen

In de begroting 2001 zijn de reële personeelskosten niet onderschat. Er werd een aantal provisies aangelegd om een uitstapregeling in het kader van het CAO-099/2 te financieren. Die zijn groter dan werd begroot omdat de personeelsleden massaal gebruik hebben gemaakt van die uitstapregeling. Dat zegt veel over de schok die we met de nieuwe beheers-overeenkomst in 2002 hebben willen teweegbrengen, en die zich nu voltrekt. De uitstapregeling werd verlengd voor de periode 2001-2002 op basis van een nationaal goedgekeurde CAO. Dat was een onrechtstreeks gevolg van de CAO-099.

De inkomsten voor 2001 werden overschat. Dat komt onder andere doordat inkomsten uit royalty's en licentierechten werden overschat. De raming hiervan gebeurt op basis van gegevens door de industriële ondernemingen verstrekt aan de VITO. Bovendien is de vooropgezette verwachte stijging van de industriële inkomsten niet uitgekomen. Hoe kunnen we dat voorkomen? De nieuwe gedelegeerd bestuurder, die er is gekomen nadat het budget 2001 was opgesteld, heeft een en ander bijgestuurd. Hij heeft nieuwe budgettaire controlemechanismen ingevoerd, die minderinkomsten sneller kunnen opsporen. Hij heeft beslist om de evolutie van het budget tijdens elke zitting van de raad van bestuur voor te leggen. Daardoor zijn er 6 in plaats van 2 rapporteringen per jaar. Zo kan de raad van bestuur de polsslag van het kenniscentrum sneller meten. Na nogal wat herschikkingen hebben we eindelijk bereikt dat de raad van bestuur met zijn volle gewicht achter de gedelegeerd bestuurder staat.

De VITO is een zelfstandige NV en is dus volledig zelf verantwoordelijk voor haar budget. De Vlaamse Gemeenschap is de enige aandeelhouder, maar we willen niet meestappen in de avonturen van verlieslatende bedrijven. De raad van bestuur en het personeel weten dat. We moeten elkaar geen Liesbeth noemen. We geven een dotatie, maar de NV moet zorgen voor een sluitend budget. Het is zoals met de VRT, waar de personeelskosten boven de 50 percent dreigden uit te komen. Dat structureel probleem is te wijten aan historische mechanismen. Als we de VITO als kenniscentrum een toekomst willen geven, moeten we dat mechanisme durven doorbreken. In het overleg met de vakbonden ligt dat probleem nu op tafel. De sanering van de VITO moet gebeuren vanuit de eigen financiële verantwoordelijkheid. De bestaande wettelijke middelen moeten worden gebruikt.

In het kader van de brownfieldontwikkeling is een werkgroep gestart met de minister van Leefmilieu en de OVAM, waarin de Balmatt-site is weerhouden. Aanvankelijk zou WTV dat project trekken, maar onlangs heeft het afgehaakt. Dit goedgekeurd brownfieldproject is gestart met onderzoekwerk.

Soresma voert een studie uit in opdracht van de OVAM, met ondersteuning van de VITO. Dit moet leiden tot een haalbaarheidsstudie. Van die studie zijn nu al conclusies bekend. Zo is de bodemverontreiniging volledig in kaart gebracht. Die bestaat vooral uit asbesthoudend productie-afval, methaanslakken en toluëen. Er is een saneringsconcept opgesteld dat erin bestaat dat het grondwater wordt gereinigd en het asbesthoudend productieafval op het terrein zal worden opgeslagen en geïsoleerd. Na afloop van de sanering zullen voor bepaalde terreingedeelten gebruiksbeperkingen gelden. Door de gefaseerde aanpak van de sanering is een tijdige aanvang van de werken voor de realisatie van het incubatorgebouw ETV haalbaar. Er wordt nog altijd gedacht aan de uitvoering van de bouwwerken in 2003 en 2004.

Na het formeel afhaken van ETV als trekker van het brownfield-project werd de GOM Antwerpen aangetrokken. Die mensen onderzoeken op dit moment het project. We moeten een rondetafelconferentie beleggen om na te gaan hoe het verder moet met die site. Daarbij hoort natuurlijk het hele aspect van de ruimtelijke ordening. Er wordt daarbij nogal eens naar elkaar en naar de gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen verwezen. Ik ben op dit moment bezig met ARP om al die planningsprocessen in kaart te brengen en vooral te eisen dat voor ieder project een stappenplan wordt opge maakt. Ik denk daarbij aan Aalst. Nadat de hele discussie over de stedelijke afbakening is doorlopen, wordt op het moment van de uitvoering het debat heropend.

Indien nodig, ben ik bereid om op het terrein een werkvergadering te houden met alle betrokken partners.

De voorzitter : De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitvoerig antwoord. Ik deel uw basisvisie. Ik wens echter ook te benadrukken dat de VITO in de streek een hefboomfunctie kan hebben. De nucleaire sector wordt afgebouwd. In mijn streek is het werkloosheidspercentage bijzonder hoog. Ze is niet voor niets erkend als doelstelling 2-gebied. Ik vrees dat de situatie erger zal worden. We kunnen beter vooraf maatregelen nemen in

Van Dijck

plaats van achteraf oplossingen uit de mouw te schudden die waarschijnlijk veel meer geld zullen kosten.

Mijnheer de minister, het is een goede suggestie op het terrein een aantal zaken te bekijken. Het dossier van de brownfields in de Kempen is niet onbelangrijk. In deze zaak denk ik echter niet zozeer aan dat probleem, maar aan de site zelf, namelijk de locatie van de VITO en het SCK. Ze zijn ingeplant in een ruimte die bestemd is voor nucleaire bedrijven. In vogelvlucht liggen die op een kilometer van de Balmattsite. In de toekomst zijn daar mogelijkheden. De lokale besturen zijn hiervoor vragende partij.

Los van de historische lasten hoop ik dat de Vlaamse overheid bereid blijft om de VITO de kansen te geven binnen een beheersovereenkomst. Die moet zodanig worden opgesteld dat ze ook voldoende mogelijkheden biedt.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer Van Dijck, in 2001 is het effectief personeelsbestand van de VITO gestegen met 16 werknemers. Er zijn 28 mensen uitgetreden, waarvan 14 conform de nieuwe uitstapregeling. Er was een instroom van 44

nieuwe personeelsleden. De tewerkstelling bij de VITO is dus verhoogd.

Het probleem is natuurlijk dat we andere eisen stellen aan het opleidingsniveau. Tussen degenen die uittreden en de nieuwkomers is er een enorm verschil. Drie personen die zijn vertrokken hadden slechts lager onderwijs genoten, vijf personeelsleden hadden als hoogste diploma een A3, twee een A2. Dit betekent dat er tien personeelsleden waren met maximaal een A2-diploma. Eén werknemer had een B1-diploma, twee waren ingenieurs, twee doctors in de wetenschap en één burgerlijk ingenieur. Dat betekent dat er vier universitairers zijn vertrokken. Zij werden vervangen door 44 nieuwe personeelsleden die bijna allemaal een universitaire opleiding hebben genoten.

In de loop van de volgende jaren zullen er 41 mensen afvloeien. Van dit aantal hebben er slechts 10 een universitair diploma. Dat is het probleem van de VITO. Er werken mensen met een bediendencontract als dierenverzorgster, maar er zijn geen dieren meer. De vakbonden begrijpen dit probleem beter dan wie ook. Er moet worden bijgestuurd, en de competentie op het hoogste niveau moet worden versterkt.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 12.02 uur.*
